

ACAT informa

Abril-Maig-Juny 2019

Butlletí **129**

**Un fals testimoni no quedarà impune,
no s'escaparà el qui calumnia.**

(Proverbis 19:5)

■ **DETENCIONS PREVENTIVES** ■ **UNA RESPOSTA DIPLOMÀTICA** ■ **PRESENTACIÓ DE L'ACAT ALS "AMICS DE SANT FRANCESC"** ■ **EL CIE D'ALUCHE** ■ **UNA CARTA D'AMNISTIA INTERNACIONAL** ■ **LA NOBEL DE LA PAU JODY WILLIAMS DENUNCIA EL JUDICI** ■ **AL COR DE LA MALDAT** ■ **VIATGE A L'INFERN DANTESC DE LA TORTURA** ■ **FINAL INCERT DE LA COMISSIÓ DE LA VERITAT DE TUNÍSIA** ■ **LA XINA CONDEMNA UN ADVOCAT DEFENSOR DELS DRETS HUMANS** ■

ACAT. Anglí, 55. 08017 Barcelona
Tel.: 93 203 89 15. C/el.: acat@pangea.org
Web: <http://acat.pangea.org>

EDITORIAL

DETENCIONS PREVENTIVES

Una de les activitats importants de l'ACAT és proposar als socis i simpatitzants la firma de crides sobre casos de tortura en general. Però, com sabeu, una part d'aquestes crides es refereix també a casos de detenció preventiva arbitrària basada en delictes imaginaris o inventats.

El mes de novembre de 2017, vam signar una crida per defensar Germain Rukuki, antic dirigent de l'ACAT-Burundi detingut per la seva defensa dels Drets Humans i jutjat quan ja portava anys en presó preventiva. Al final els jutges de Burundi el van condemnar a 32 anys de presó. Al gener de 2018 vam signar la crida per defensar Salay Hammouri, defensor dels Drets Humans franco-palestí, detingut arbitràriament, en base a informacions secretes, a Israel des del 23 d'agost de 2017. Segons els palestins, Israel utilitza la presó per controlar i escarmentar la població palestina.

Al juliol de 2018, vam signar la crida a favor de Mohamed Cheikh Ould Mkaïtir, bloguer maurità, detingut en presó preventiva i acusat d'haver penjat al seu blog un article amb el títol "La religió, la religiositat i els ferrallers". En aquest article criticava la passivitat de la jerarquia islàmica en no oposar-se a l'esclavatge i les pràctiques discriminatòries envers la casta dels ferrallers a la que ell pertany.

Heus ací alguns exemples de presons preventives arbitràries.

Ara ens trobem, al nostre país, amb nou casos de presó preventiva (quatre dels quals, a l'octubre, faran ja dos anys) deguda a un delicte de rebel·lió, que aviat sabrem si ha existit o ha estat imaginari. L'ACAT lògicament també ha fet accions per defensar aquests presos.

L'advocat Ben Emmerson, que té 25 anys d'experiència en Dret Penal Internacional, i ha estat "Relator especial de Nacions Unides pels Drets Humans i contra el Terrorisme" entre el 2011 i el 2017, coneix molt bé la matèria relativa al títol d'aquest editorial. Aquest prestigiós advocat va portar, al febrer de 2018, al Grup de treball de Nacions Unides sobre Detencions arbitràries, el cas dels nou presoners catalans mantinguts en presó preventiva. Les conclusions del Grup de treball han estat les següents:

- La privació de llibertat dels dirigents catalans és arbitrària i contradiu diversos articles de la Declaració Universal dels Drets Humans i del Pacte Internacional relatiu als Drets Civils i Polítics.
- Per tant, els dirigents catalans en presó preventiva han de ser immediatament posats en llibertat; tenen dret a una indemnització i a una reparació d'acord amb el Dret Internacional.
- El govern espanyol ha de fer una investigació exhaustiva i independent contra els responsables de la violació dels drets en qüestió.

Sorprèn a molts organismes internacionals la manera en què el govern espanyol ha reaccionat en contra del Comitè de Nacions Unides. Cal no oblidar que el Tribunal de Drets Humans d'Estrasburg reconeix l'autoritat del grup d'experts de l'ONU sobre Detencions arbitràries, el qual en els tres darrers anys ha fet alliberar dos presoners, un a França (Ablyazov) i l'altre a Polònia (Piskorki), sotmesos també a un tracte de presó preventiva jutjat arbitrari pel Comitè de Nacions Unides.

Emili Chaux i Ferrer, *president de l'ACAT*

UNA RESPOSTA DIPLOMÀTICA

L'ACAT ha rebut la següent carta del Director del Gabinet de Presidència del Govern d'Espanya. Porta data del 15 d'abril.

Benvolgut Sr. Chalaux,

Li agraeixo, en nom del President del Govern, la seva carta acompanyada de 422 firmes més, en la que expressa la seva legítima preocupació pels salvaments en alta mar, la política migratòria de la Unió Europea i la difícil conjuntura que travessa Líbia.

Aquest Govern sempre ha defensat el valor de la vida humana, el respecte dels Drets Humans i el compliment de les obligacions que el dret internacional imposa als Estats, incloent, per descomptat, el relatiu a les persones desprotegides rescatades en alta mar.

El Govern espanyol defensa una política migratòria sòlida, coherent i europea, ancorada en els principis de solidaritat i responsabilitat, tal com ha anat defensant en els Consells Europeus i altres fòrums comunitaris.

Atentament,
Iván Redondo

La resposta és d'agrair, però informacions de la premsa recorden, per exemple, que cap de les 629 persones que fa un any van arribar al port de València a bord del vaixell *Aquarius* no ha obtingut l'asil a Espanya. El 17 de juny fa un any del gest de Pedro Sánchez, una de les primeres decisions d'un acabat d'estrenar govern socialista, que va tenir gran ressò mediàtic i que un any després ha quedat diluït en la burocràcia. Itàlia i Malta havien tancat els ports a l'*Aquarius* i València es va convertir en icona d'acollida. El president del Govern espanyol ho va aprofitar per anunciar "una política migratòria més humanitària".

PRESENTACIÓ DE L'ACAT ALS "AMICS DE SANT FRANCESC"

Dins del programa que mensualment preparen els "Amics de Sant Francesc", de la Comunitat franciscana del carrer Santaló de Barcelona, el 9 de maig vam fer una presentació de l'ACAT des del punt de vista històric, religiós i d'actuació.

Vam donar relleu especial a la pena de mort projectant un vídeo sobre la seva aplicació als Estats Units. S'hi inclou el testimoni punyent d'un presoner que porta uns quants anys en el corredor de la mort; i també la declaració de familiars que hi tenen un presoner condemnat a la pena capital. El documental mostra el treball rutinari dels empleats en aquest centre i ens posa davant la crua realitat que s'arriben a executar innocents a causa d'errors o de proves poc acurades.

En acabar la visió del documental es va fer un col·loqui; els assistents van agrair la tasca de l'ACAT i van expressar el desig que continuem endavant amb la nostra denúncia de la tortura i de la pena de mort.

Montserrat Llopart, membre de l'ACAT

EL CENTRE D'INTERNAMENT D'ESTRANGERS D'ALUCHE

Vint-i-tres col·lectius de drets humans, entre els quals hi figuren el CP San Carlos Borromeo, Pueblos Unidos-Servicio Jesuita a Migrantes, l'Observatori de Drets Humans i el Centre de Documentació Contra la Tortura, han enviat la següent denúncia al ministre de l'Interior del Govern espanyol:

Davant del coneixement de l'Auto Judicial del Jutjat d'Instrucció 19 de Madrid, on es detallen situacions que viuen les persones privades de llibertat en el CIE d'Aluche que podrien constituir un delict de Tortures, els col·lectius sotasignants volem SOL·LICITAR el cessament immediat de l'actual responsable policial del CIE d'Aluche mentre es clarifiquen els fets apuntats en l'Auto Judicial.

Cal dir que, lluny de tractar-se d'un fet aïllat, el Director del CIE d'Aluche s'ha assenyalat reiteradament per negar-se, de manera sistemàtica, a fer cas de les resolucions dels jutjats de control, cosa per la qual s'ha deduït testimoni en contra d'ell per un possible delict de desobediència.

Madrid, a 30 de maig de 2019

UNA CARTA D'AMNISTIA INTERNACIONAL

En una carta enviada a la Fiscalia espanyola, Amnistia Internacional torna a demanar la llibertat de l'expresident de l'ANC, Jordi Sànchez, i del president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart. L'ONG defensa que, un cop acabat el judici, és el moment d'excarcerar-los i demana també que es revisi la presó provisional de la resta de presos.

“És el moment de revisar la seva situació de presó provisional i procedir a excarcerar-los”, afirma l'organització en un comunicat, en què també demana que es revisi la presó provisional de la resta de líders independentistes.

No és la primera vegada que Amnistia Internacional demana que es posin en llibertat “immediatament” els Jordis. En aquesta ocasió, l'ONG ha fet arribar la petició a la Fiscalia a través d'una carta i lamenta que el ministeri públic s'hi hagi tornat a posicionar en contra.

Amnistia Internacional recorda que el Tribunal Suprem, en les interlocutòries de l'11 d'abril i el 14 de maig d'aquest any, va posar el judici com un “element de ponderació indispensable”

com a argument per negar la llibertat a Jordi Sànchez, concretament, i assegurava que el seu empresonament era bàsicament per assegurar-se “la presència del processat durant el desenvolupament del judici oral”. En la mateixa línia, el 7 de maig el Tribunal Constitucional va desestimar el recurs d’empara de Jordi Cuixart afirmant, també, que la finalitat de la presó provisional era, precisament, “assegurar la presència de l’imputat en el judici”.

Arran d’aquesta situació, l’organització alerta que, “segons els estàndards internacionals de drets humans”, com més s’allarga la presó provisional “més necessitat hi ha d’un examen rigorós que determini si continua sent necessària i proporcionada”. A més, Amnistia Internacional recorda que, encara que les manifestacions del 20 i 21 de setembre del 2017 fossin objecte “de retret penal”, la resposta de les autoritats “no pot suposar una restricció excessiva i desproporcionada de drets humans com són els d’expressió i de reunió pacífica”. De fet, l’organització posa en dubte les acusacions de rebel·lió i sedició.

Ara, 18 de juny de 2019

LA NOBEL DE LA PAU JODY WILLIAMS DENUNCIA EL JUDICI

La premi Nobel de la Pau Jody Williams ha denunciat que el judici contra el procés al Tribunal Suprem espanyol posa en perill drets humans. Williams ha assistit a la sessió del judici i ha alertat que s’estan criminalitzant manifestacions pacífiques i la llibertat d’expressió. La nord-americana també ha defensat el “dret de la gent a donar la seva opinió sobre el seu futur” i ha dit no acceptar-ho és “matar un dret humà”.

Williams ha criticat la “por” de l’estat espanyol al diàleg amb Catalunya i ha dit que la manera de respondre a un “problema polític” no pot ser a través de la justícia. “Se’m fa una farsa”, ha dit. Sobre la vista oral, ha denunciat que agents de la policia espanyola menteixen i ha lamentat que el tribunal no permeti contrastar amb vídeos els seus testimonis durant els interrogatoris.

Williams va ser premiada amb el Nobel de la Pau el 1997 per la seva lluita contra les mines antipersones. És presidenta de l’organització Nobel Women’s Initiative formada per sis dones Nobel de la Pau. Va signar el manifest *Let Catalans Vote*. Per aquest motiu, la defensa de Jordi Cuixart va demanar-la com a testimoni al judici de l’1-O, però el tribunal va rebutjar-la i també és un dels motius pels quals ara Williams ha volgut assistir al judici.

En una atenció als mitjans a les portes del Suprem, Williams ha qüestionat que es pugui parlar de “justícia” i ha dit que sent tristesa per la situació. “Crec que la cosa més important d’un govern és promoure i donar suport als drets humans de la seva gent”, ha defensat, i ha acusat l’estat espanyol d’estar més preocupat per la unitat territorial.

La premi Nobel de la Pau ha alertat del perill per a la resta de ciutadans de l’estat que es posin en qüestió drets fonamentals com el de manifestació o d’expressió i ha avisat que és una tendència que s’està donant a la resta del món. Williams ha citat el cas de Mèxic, Hondures o Ucraïna. També ha criticat la presó preventiva dels acusats per rebel·lió al Suprem i ha lamentat que empresonant-los, el tribunal ja els presenta com a culpables. La nord-americana no va presenciar l’1-O però ha explicat que ha seguit de prop el procés català.

VilaWeb, 9 d’abril de 2019

AL COR DE LA MALDAT

L'escriptor Ramon Solsona visita l'Escola de Mecànica de l'Armada a l'Argentina, el principal centre de tortura de la dictadura i reflexiona sobre el diferent tractament de la veritat a l'Argentina i a Espanya. El text complet, força més llarg, es pot trobar a Internet, amb el mateix títol.

Fa uns quants mesos vaig visitar la sinistra l'Escola Mecànica de l'Armada (ESMA) de Buenos Aires, centre de detenció, tortura i extermini de la dictadura militar argentina (1976-1983). L'ESMA va ser el nucli d'una extensa xarxa de presons clandestines que actuaven amb una opacitat i una impunitat totals. Les persones detingudes –segrestades violentament– passaven setmanes o mesos engrillonats, coberts amb caputxes i sotmesos a interrogatoris –tortures i vexacions de tota mena– fins que els drogaven, els carregaven en avions –els vols de la mort– i els llançaven al mar. Només les dones embarassades rebien uns certs miraments tot esperant que donessin a llum. Llavors els robaven la criatura i es desfeien de la mare.

L'ESMA era un conjunt d'edificis escampats en disset hectàrees on s'impartien ensenyaments tècnics i militars als alumnes de l'Armada. Durant la dictadura va continuar funcionant com a centre formatiu mentre un dels pavellons més apartats encobria una presó clandestina i el centre logístic del terror. Era el casino d'oficials, que, amb el seu bar, espais de lleure i una taula de billar, ocultaven amb un sarcasme macabre els crits dels detinguts i torturats en dependències secretes del mateix edifici. Avui és un museu de l'horror anomenat Lloc de Memòria ESMA. Té el rang de monument nacional i els antics pavellons tenen usos civils. Són la seu de les Mares de la plaça de Mayo i de més entitats de memòria històrica i de defensa dels drets humans.

Per visitar l'ESMA tenen prioritat els grups escolars. El sistema educatiu argentí fomenta a tots els nivells els passeos educatius, les sortides culturals i les visites als indrets patriòtics emblemàtics. Per la crueta dels fets que hi van passar, a l'ESMA només hi van els alumnes de secundària. Jo em vaig afegir a un grup de nois i noies que seguien amb molta atenció les explicacions dels guies. I, mentre anàvem seguint l'itinerari de l'horror dirigit metòdicament, jo no deixava de comparar la necessitat de memòria de la postdictadura argentina amb un postfranquisme entestat a absoldre la dictadura militar de Franco.

La maldat del franquisme

La d'aquí va ser una maquinària implacable de revenja. Els feixistes no van voler pactar el final de la guerra quan ja la tenia guanyada. En lloc d'acceptar una capitulació honrosa, van imposar la victòria militar total. Volien esclafar l'enemic al camp de batalla i continuar esclafant-lo durant un llarg període de suposada pau. Presons improvisades tan atapeïdes que no hi cabia ni una agulla, consells de guerra sumaríssims, afusellaments, delacions anònimes, requises, purgues, desterraments, repressió per raons ideològiques o d'orientació sexual, tortures, censura fèrria, represàlies arbitràries, abusos a desdir... En lloc de magnanimitat i compassió, maldat institucionalitzada. (...)

La maldat es va acarnissar en un país que vivia –la paraula és generosa– agenollat i sempre amb l'ai al cor. Jo he mamat la por quotidiana que es tenia dels militars, de la policia, dels falangistes, dels capellans addictes, dels funcionaris, d'una justícia perversa. Com més gran em faig, més m'adono de la magnitud del cataclisme, del mal irreparable de quatre dècades perdudes. I de la seva seqüela, que és la neomaldat actual. (...)

A l'Argentina cada fita de la memòria és una victòria aconseguida a base de grans esforços

col·lectius i de batzegades polítiques. Les lleis de Punt i Final i Obediència Deguda del 1986 van ser derogades el 1998 i es va poder jutjar i condemnar un bon nombre dels militars, policies i civils responsables del terror organitzat. (...)

En canvi, la Llei d'Amnistia espanyola del 1977 ha impedit de tractar els delictes de genocidi i lesa humanitat del franquisme. Ha fet taula rasa amb una gran eficàcia i ha blocat –i hi continua– les iniciatives per a sistematitzar amb dades, fets, rostres i testimonis els crims de la dictadura. (...)

Memòria i desmemòria de la maldat

Qui torturava als soterranis de la Via Laietana? Quants policies van apallissar els detinguts durant les quatre dècades de la dictadura? Com es deien? Qui va formar part de la temuda Brigada Politico-social? I del Tribunal d'Ordre Públic? Quants i quins jutges i funcionaris van emparar les tortures, els abusos i les il·legalitats? Quants i quins polítics de l'antic règim, sindicalistes verticals, falangistes i civils afins van sostenir un sistema que conculcava els drets fonamentals? Quants i quins militars van ordenar execucions de republicans honrats i demòcrates? Quanta gent es va aprofitar d'unes lleis injustes valent-se d'influències i de falsedats? La historiografia recent ho va posant al descobert, però Espanya no acaba d'assumir un relat global perquè no vol reconèixer que té un fons molt sòlid de franquisme sociològic. És impensable que el país que cada dia falsifica i potineja el present tingui el coratge de mirar-se al mirall de la veritat històrica. (...)

No hi ha hagut una línia ferma i continuada, amb accions exemplars i irreversibles d'extirpació del franquisme. No hi ha hagut una llei de la veritat ni s'ha creat un organisme que faci públics els crims de la dictadura. No s'han reparat els danys i no s'ha fet una restitució solemne i inequívoca de la dignitat de les víctimes. Al contrari, el pacte de silenci tapa les vergonyes d'un estat amb dèficits democràtics escandalosos, com empassar-se el monarca designat pel dictador sense ni tan sols restaurar l'ordre dinàstic. La Llei d'Amnistia és la muralla protectora dels malfactors, alguns dels quals han estat promocionats i condecorats. I això tard o d'hora s'acaba pagant. És l'ou de la serp. (...)

A les nostres escoles i instituts es fan activitats pedagògiques per fer conèixer l'abast de la dictadura, detectable moltes vegades i a pesar dels anys transcorreguts en les famílies dels mateixos escolars. Però tot depèn del voluntarisme i la iniciativa del professorat. No hi ha un memorial de greuges de referència ni centres potents de la memòria. No hi ha una data per a reflexionar sobre la maldat de les dictadures. No hi ha una classe política amb prou decòrum per a restaurar la Memòria, la Veritat i la Justícia, com fan els argentins. No hi ha a Espanya prou repugnància per la conculcació de drets individuals i col·lectius. No hi ha prou dolor pel mal que es va fer a tantes persones.

Més quaranta anys després de la mort del dictador, Espanya conserva carrers i monuments en honor de feixistes civils i militars, i quan se'n vol treure un hi ha un terratrèmol polític per no reobrir, diuen, velles ferides. I amb aquesta excusa infame es desatén el dolor de les famílies que reclamen els ossos dels pares, avis i parents afusellats i colgats ignominiosament en cunetes i fosses comunes. Espanya ja ha plorat prou pels seu caïdos i no té cap interès a restaurar la memòria física i moral de les altres víctimes. És un ultratge que allarga el dolor indefinidament. Com diu Maria Barbal, el dolor s'hereta. (...)

Ramon Solsona, *VilaWeb*, 20 d'abril de 2019

(El text complet, força més llarg, es pot trobar a Internet, amb el mateix títol.)

VIATGE A L'INFERN DANTESC DE LA TORTURA

Quan Dante volta per l'inforn del seu viatge iniciàtic dedica uns quants hendecasíl·labs -la bellíssima traducció catalana de Sagarra els respecta- a "aquells tirans" que "varen fer com el llop amb les ovelles". La perfecta definició dels torturadors, vàlida al segle XIV i als nostres dies. Amb terribles mètodes que, com els versos que els blasmen, aguanten el pas del temps.

El franquisme va vigilar de no deixar per escrit cap rastre de la ignomínia, però se li va escapar una nota adreçada al governador civil de Barcelona, en la qual el policia encarregat de punxar Ràdio Espanya Independent, la popular Pirenaica, reconeixia els maltractaments: "Dedicáronse a dar una informació detallada de las diferentes torturas que la policia aplica a los nacionalistas vascos, sobre cuyo particular la prensa española guardará la mayor reserva". Datada el 15 de desembre de 1970, es referia als processats d'ETA per la mort del comissari Melitón Manzanos, barroer exemple de torturador, i a la denúncia concreta i minuciosa de Mario Onaindia dels horribles maltractaments que li havien infligit.

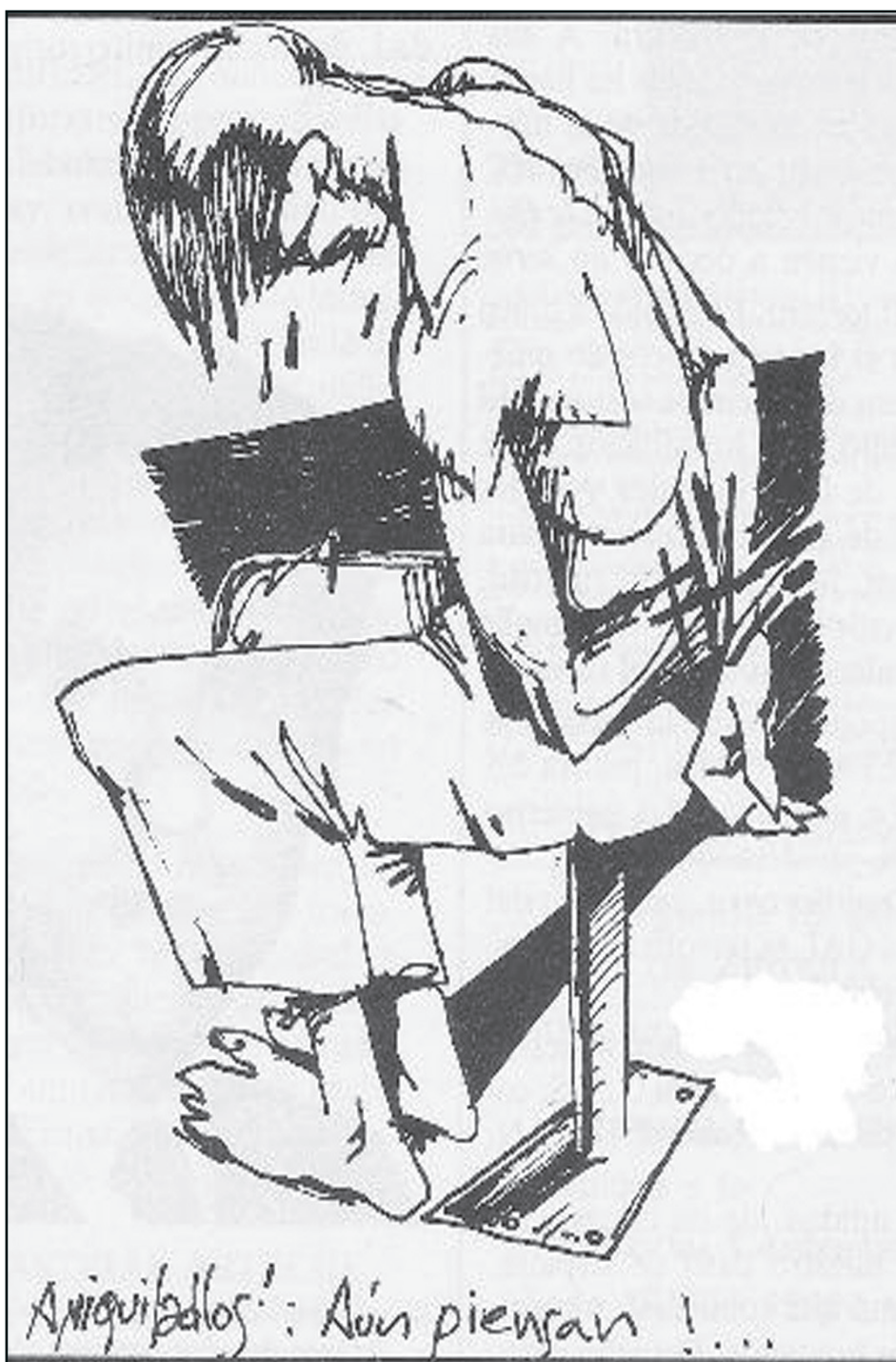
La versió espanyola del que ara és conegut com la bossa era encara pitjor que les seves actualitzacions en format waterboarding dels marines americans a l'Iraq i a Guantánamo. Es deia la banyera, perquè era on els policies submergien els caps dels infortunats fins que arribaven al límit de la hipòxia i l'angoixa. També es feia en una galleda, a vegades amb l'escarni afegit dels orins dels policies més psicòpates. També era molt freqüent el que s'anomenava la cigonya : els detinguts, amb sort vestits, eren emmanillats amb els canells darrere dels genolls flexionats a la gatzoneta, amb cops constants i un dolor esgarrifós. Els elèctrodes en cossos mullats -en aquest cas la maldat es projectava als genitals- eren una altra aberrant forma de fer patir, compatible amb apagar cigarrets a la pell socarrimada. Una taula d'autòpsies reciclada feia les funcions convenients per al santcrist: la víctima en decúbit supí era lligada per les cames de tal manera que el mig cos superior pengés. Baixava la sang al cap, que esclatava amb una migranya infinita, acompanyada de cops a mà i a màquina: tovalloles xopes, guies telefòniques, porres rígides i flexibles... I la culata del revòlver, a punt per al macabre joc de la ruleta russa.

La funció de la tortura era arrencar confessions que menessin a més detencions, i desarticulacions organitzatives i d'aparells de propaganda. Aguantava qui podia i com podia, sense més recursos que el físic d'esperar la pèrdua del sentit per desmai, o mecanismes de defensa psicològics per valorar quin mal similar podrien patir tants companys delatats. Miguel Núñez, un dels noms per als annals de la resistència a la tortura, s'imaginava que la rònega sala del martiri era un teatre i que l'estava mirant tothom a qui podia denunciar. Miguel Núñez va ser un dels testimonis de torturats que vaig anar recollint, perquè aquella història tan fosca, de crims de lesa humanitat, no quedés a mercè dels negociacionistes, incapaços a hores d'ara ni tan sols de suportar un recordatori a la porta de la comissaria de Via Laietana.

A Gregorio López Raimundo el van agafar el 1951. Sis mesos amb el cos fet tot ell un hematoma, record perenne dels pitjors dolors dels cops amb cordes retorçades i manilles fent torniquet als canells. El 1959, a l'estudiant Helios Babiano el van deixar fet un nyap, i en el pitjor estat, sostingut per dos policies perquè no s'aguantava, el van acarar als seus pares, militants compromesos en la lluita antifranquista. A la mare, la sindicalista Manola Rodríguez, la van tancar al calabós amb Maria Rosa Borràs, la primera dona militant del PSUC a la universitat, en estat similar al del seu fill, i li van dir que si estava així era perquè ell l'havia delatat. Jordi Pujol va denunciar al jutge, el 1960, una hora de cigonya i cops indiscriminats que li van provocar hemorràgies nasals i cardenals als glutis. Un any després, al també estudiant Vicente Cazcarra li van fer de tot tres dies eternals en sessió contínua. El corro: puntades de peu i cops de puny al mig d'un cercle de torturadors que se'l passaven com una pilota. A les plantes dels peus li pegaven amb un regle de cantons metàl·lics, i de cintura cap amunt amb porres de goma, amb les mans clavades a terra sota els peus que les aixafaven.

La pràctica de la tortura va disminuir en quantitat des que el franquisme es va voler rentar la cara pensant en l'aliança amb el president americà Eisenhower, el mític Ike que havia liderat la derrota del nazisme. Però es registren casos duríssims fins a les acaballes del règim. Als primers 70 maltracten l'intel·lectual independentista Jordi Carbonell i el líder del PSUC a la universitat, Jordi Dagà. El febrer de 1975, el militant del Front d'Alliberament de Catalunya (FAC) Pere Mora ingressa greu a l'Hospital del Mar: cremades, anèmia aguda per les hemorràgies internes, ronyons fets malbé. El maig de 1976, Pep Martínez Barceló, de Bandera Roja, aconsegueix la primera i única condemna de policies per tortura. Ho ha novel·lat en un llibre recent, titulat amb el nom del policia que el va estossinar: *Atilano*. Sí, es deia Atilano.

Antoni Batista, *Ara*, 9 de juny de 2019

FINAL INCERT DE LA COMISSIÓ DE LA VERITAT DE TUNÍSIA

Jamel Baraket va sortir del tribunal de Nabeul amb la mirada trista, però sense perdre ni una mica de la seva tenacitat granítica. “Han sigut 27 anys de lluita, i seguirem. El d’avui ha sigut un petit pas. Encara mantenim l’esperança”, deia poc després que la jutge aixequés una sessió que va durar tot just deu minuts, com les anteriors. Aquesta vegada la justificació va ser la falta d’un micròfon. “Tens la sensació que hi ha una voluntat de dificultar l’avanç del judici per part de les autoritats. Aquestes coses no passen als tribunals normals”, lamentava el seu advocat, Mokhtar Trifi, un històric activista a favor dels drets humans a Tunísia.

El judici per la mort de Faysal Baraket, germà del Jamel, és un dels més emblemàtics de la quinzena ja en marxa que s’emmarquen en el procés de justícia transicional a Tunísia, únic país de les anomenades Primaveres Àrabs on la transició a la democràcia no va acabar en un bany de sang. Baraket, un jove estudiant i militant islamista, va ser torturat fins a la mort el mateix dia del seu arrest, el 8 d’octubre del 1991, a la comissaria de Nabeul. Tanmateix, el règim va falsificar l’autòpsia i va afirmar que havia mort d’un accident de trànsit. Des de llavors, la seva família lluita per obtenir justícia.

En total, un centenar de casos han sigut transferits a les càmeres especialitzades en justícia transicional gràcies a les investigacions de la Instància de la Veritat i la Dignitat a Tunísia (IVD), l’organisme públic que des del 2014 s’ha encarregat de revelar una veritat oculta darrere de més de cinc dècades d’exaccions i abusos comesos per l’estat. Entre les seves atribucions, a més de presentar davant els tribunals els casos més greus de violacions de drets humans, figura elaborar un programa de reparació econòmic i moral de les víctimes i proposar les reformes necessàries per desmantellar la maquinària de la repressió perquè no tornin a repetir-se els crims d’estat.

Les setmanes prèvies al 31 de maig, final del seu mandat, la seu central de l’IVD ha sigut un formiguer. En una cursa contrarellotge, els empleats de l’organisme han comunicat a les més de 50.000 víctimes que van denunciar el seu cas el veredict final, que sol ser una indemnització econòmica i, si escau, un tractament mèdic gratuït. La institució ha elaborat una mena d’escala en funció de la gravetat de l’abús patit per la víctima. A dalt de tot, la mort, que l’estat haurà de compensar amb el màxim establert: 200.000 dinars (uns 59.000 euros). Tot seguit hi figuren la violació, valorada en un 70% del total, i la tortura, en un 60%. Però el govern no ha proporcionat els fons necessaris.

“El nostre balanç és positiu. Tenint en compte tots els impediments que hem afrontat, és un miracle que hàgim pogut culminar la nostra tasca. En totes les etapes hi ha hagut intents de fer avortar el procés”, diu Ben Sedrine, una antiga opositora i presidenta de la IVD, en referència a l’actitud obstruccionista del govern. Liderat per Nidaa Tounes, un partit amb figures vinculades a l’antic règim, ha participat en una forta campanya de demonització de la institució. La seva última jugada ha sigut proposar una llei d’amnistia que avortaria tots els processos judicials, fins i tot els iniciats, com el de Faysal Baraket.

Ricard G. Samaranch, Ara, 10 de juny de 2019

LA XINA CONDEMNA UN ADVOCAT DEFENSOR DELS DRETS HUMANS

Un tribunal de Tianjin, al nord-est de la Xina, ha condemnat a quatre anys i mig de presó l'advocat especialitzat en defensa dels drets humans Wang Quanzhang per "subversió" a l'estat, una acusació que el govern utilitza sovint contra activistes i dissidents. Wang va ser detingut l'agost del 2015 durant la campanya del règim contra bufets especialitzats en casos de drets humans, juntament amb uns 250 advocats i activistes. A més de la seva condemna a la presó per "subversió" –un càrrec que comportava una pena màxima de cadena perpètua–, el Tribunal Popular Intermedi de Tianjin també priva l'advocat xinès dels seus drets polítics durant cinc anys, segons va detallar el tribunal en la seva pàgina web.

"El veredictes d'avui és una greu injustícia. És indignant que Wang Quanzhang sigui castigat per defensar pacíficament els drets humans a la Xina. Ha de ser alliberat de manera immediata i incondicional", ha afirmat en un comunicat la investigadora d'Amnistia Internacional (AI) Doriane Lau després de conèixer la sentència.

Des de la seva detenció el 2015, la seva família no en va tenir notícies fins al juliol del 2018, quan un advocat de confiança els va dir que era viu i sota custòdia a la ciutat de Tianjin, "on probablement va ser torturat", ha advertit Lau. La família de Wang, que continua sent assetjada per les autoritats, ni tan sols sabia si era viu fins fa poc. El seu empresonament continuat només allarga el seu patiment ", ha afegit.

El 26 de desembre agents de paisà van impedir a familiars i simpatitzants de Wang que accedissin al jutjat de torn, així com a la seva dona, Li Wenzu, que es va quedar sense poder anar a Tianjin per a la vista inicial del judici al seu marit. Tampoc hi van poder assistir diplomàtics ni periodistes occidentals.

Dos dies després, Li va topar de nou amb les forces de seguretat quan va intentar anar a la seu del Tribunal Popular Suprem, a Pequín, per lliurar una demanda contra el tribunal competent de Tianjin per "una greu violació de les normes judicials" en el tracte a Wang.

Durant anys, l'advocat –que té una salut delicada– ha defensat en diversos casos col·lectius perseguits per les autoritats xineses, des de membres del grup espiritual Falun Gong (prohibit a la Xina des del 1999) fins a dissidents i activistes.

Diverses organitzacions defensores dels drets humans i col·legis d'advocats han sol·licitat a les autoritats xineses l'alliberament de Wang en diverses ocasions, sense cap resultat tangible.

Ara, 28 de gener de 2019

Pregària d'un rabí

No n'hi ha prou que et demanem, o Déu, d'acabar amb la guerra,
perquè sabem que vas crear el món de tal manera
que la persona ha de trobar el seu propi camí
per aconseguir la pau amb ella mateixa i amb el proïsme.

No n'hi ha prou que et demanem, o Déu, d'acabar amb la fam,
perquè ja ens vas donar els recursos per alimentar el món sencer;
només ens cal fer-ne bon ús.

No n'hi ha prou que et demanem, o Déu, d'eliminar els prejudicis,
perquè ja ens vas donar ulls per veure el que de bo té cada persona;
només ens cal fer-los servir correctament.

No n'hi ha prou que et demanem, o Déu, d'acabar amb el desesper,
perquè ja ens vas donar el poder d'eliminar tuguris i de suscitar esperança;
només ens cal fer-lo servir de manera justa.

No n'hi ha prou que et demanem, o Déu, d'acabar amb les grans malalties,
perquè ja ens vas donar la ment per descobrir remeis i cures;
només ens cal usar-la de forma constructiva.

Volem demanar-te, o Déu,
fortalesa, determinació i força de voluntat
per fer el que està en el nostre poder,
per fer el que ens cal fer,
per fer en lloc només de pregar,
per esdevenir en lloc de només desitjar.

Jack Riemer

ACAT

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura

Web: <http://acat.pangea.org>

Correu electrònic: acat@pangea.org

Donatius cte. (NOU NÚMERO): 3025 0002 47 1433331464